

OBRAZLOŽENJE IZVRŠENJA PROGRAMA
UPRAVNOG ODJELA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I PRIRODE I JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE
ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE
1.1. - 30.6.2013.

NAZIV PROGRAMA:

CILJ PROGRAMA:

OPIS PROGRAMA:

**OBRAZLOŽENJE
IZVRŠENJA PROGRAMA
KROZ CILJEVE KOJI SU
OSTVARENI
PROVEDBOM
PROGRAMA:**

NAZIV PROGRAMA:

NAZIV AKTIVNOSTI:

CILJ PROGRAMA:

OPIS PROGRAMA:

**OBRAZLOŽENJE
IZVRŠENJA PROGRAMA
KROZ CILJEVE KOJI SU
OSTVARENI
PROVEDBOM
PROGRAMA:**

1. Javna uprava i administracija

Opći cilj programa je osigurati redovni rad službenika i namještenika Odjela s ciljem ostvarivanja radnih zadataka iz redovnog djelokruga rada Odjela.

Programom se financiraju materijalni rashodi potrebni za provođenje programa Upravnog odjela. U ovom programu sadržani su sljedeći troškovi:

- izdaci za službena putovanja i stručno usavršavanje službenika,
- uredski materijal i ostali materijalni rashodi,
- usluge telefona, pošte i prijevoza,
- usluge promidžbe i informiranja,
- zakupnine i najamnine
- intelektualne i osobne usluge (usluge vanjskih stručnih suradnika, konzultanata)
- ostale usluge
- reprezentacija
- ostali nespomenuti rashodi poslovanja

R.b.	Naziv aktivnosti/projekta	Planirano 2013.	Ostvareno 1.1.-30.6.2013.
1.	Aktivnost A100001 Izvršna uprava i administracija Odjela	1.230.100,00	476.791,43

Do smanjenog utroška planiranih sredstava za program javne uprave i administracije došlo je iz razloga što u razdoblju 1.1. - 30.6.2013. nisu korištene usluge vanjskih stručnih suradnika i konzultanata, smanjeni su troškovi telefona, pošte i prijevoza kao i naknade za prijevoz na posao i s posla iz razloga što je u izvještajnom razdoblju službenica Upravnog odjela koristila porodični dopust.

2. Zaštita okoliša i prirode

2.1. Sufinanciranje programa škola i udruga

Županija je 2006. godine započela sufinanciranje projekata zaštite okoliša i prirode temeljem provedenih natječaja koje provode i izrađuju škole, vrtići i eko-udruge. Cilj ove aktivnosti je poticanje i podizanje ekološke svijesti djece i mladih, te sudjelovanje u odlučivanju i provedbi zaštite okoliša i prirode na razini Županije, skupina društva koje mogu doprinjeti podizanju opće svijesti o zaštiti okoliša i prirode na višu razinu.

Na području Sisačko-moslavačke županije djeluju brojne udruge te školske i predškolske udruge/sekcije koje se bave zaštitom okoliša i prirode i postaju sve prepoznatljivije kroz svoje edukativne programe i sudjelovanje u donošenju odluka vezanih za realizaciju novih projekata i zahvata koji imaju utjecaj na okoliš i prirodu. Sufinanciranjem projekata ekoloških udruga i školskih i predškolskih udruga/sekcija potiče se njihova aktivnost i doprinos edukaciji mladih. Ujedno, time se pruža mogućnost i potpora malim udrugama koje teško osiguravaju sredstva za svoj opstanak.

Aktivnost je uvedena u program temeljem primjena odrednica Zakona o zaštiti okoliša i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije.

U izvještajnom razdoblju nije proveden natječaj za dodjelu sredstava eko-udrugama, školskim i predškolskim eko-udrugama/sekcijama već se planira raspisivanje natječaja u zadnjem kvartalu 2013. godine, odnosno početkom školske godine 2013./14. zbog iskazanog interesa školskih i predškolskih udruga.

**POKAZATELJI
USPJEŠNOSTI
IZVRŠENJA CILJEVA
PROGRAMA:**

NAZIV AKTIVNOSTI:

CILJ PROGRAMA:

OPIS PROGRAMA:

Ocjena uspješnosti provedene aktivnosti procjenjuje se po broju prijavljenih projekata na natječaj za dodjelu sredstava, broju uspješno realiziranih projekata, povećanju broja aktivnih eko-udruga na području Županije, povećanju broja i ukupne vrijednosti provedenih programa i projekata, povećanju broja škola uključenih u eko-programe.

2.2. Izrada dokumenata i praćenje stanja okoliša i prirode

Temeljem odredbi Agende 21 (Rio de Janeiro, 1992. godine) i pozitivnih zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske i Europske unije, cilj izrade dokumenata zaštite okoliša i prirode je stvoriti pretpostavke za uključivanje šire javnosti u djelovanje vezano za očuvanje okoliša i zaštitu prirode, kao i učinkovitiju zaštitu, te održivo gospodarenje prostorom i okolišem. Zakoni Republike Hrvatske vezani uz zaštitu okoliša i prirode, izmjenjeni do 2012. godine, te prilagođavani propisima Europske unije, propisuju određene obveze Županije na provedbi Programa zaštite okoliša i prirode, te uključivanje javnosti u odlučivanje i provedbu zaštite na regionalnoj razini.

2.2.1. Sufinanciranje projekata zaštite okoliša i prirode

Suradnja i potpora projektima i programima zaštite okoliša i prirode na području Sisačko-moslavačke županije radi ostvarenja jednog od osnovnih načela zaštite okoliša – poboljšanja kakvoće okoliša.

2.2.2. Plan gospodarenja otpadom

Plan gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 2/10) je donesen temeljem Zakona o otpadu ("Narodne novine", broj 178/04, 111/06 i 60/08), te je njime propisana obveza Županije o provođenju istog (članak 10. i 14. Zakona). Postojećim Planom su predviđene aktivnosti do 2012. godine, te se u 2013. planira pristupiti izradi novog plana budući se planovi temeljem Zakona donose za osmogodišnje razdoblje

2.2.3. Rashodi za sanaciju okoliša

Sredstva za sanaciju okoliša su namijenjena za interventne slučajeve kada je Županija obvezna (temeljem Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o otpadu...) izvršiti sanaciju terena, uklanjanje otpada ili na drugi način izvršiti čišćenje okoliša, po nalogu Inspekcije zaštite okoliša. Ova se sredstva vraćaju u proračun kada je počinitelj poznat, dok u suprotnom sredstva utrošena za sanaciju nisu povratna.

2.2.4. Praćenje onečišćenja okoliša-tlo

Temeljem odrednica Zakona o zaštiti okoliša (članak 120.-122.) i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije provodi se kontinuirano praćenje kakvoće tla na području Županije na ukupno devet lokacija u zaštićenim područjima, te se na osnovu ispitivanja parametara kakvoće tla u Upravnom odjelu izrađuje Izvješće o kakvoći tla za Sisačko-moslavačku županiju. Cilj praćenja kakvoće tla je odrediti stanje onečišćenja, te na osnovu rezultata analize i Izvješća djelovati na provedbi mjera za poboljšanjem kakvoće tla.

2.2.5. Rad AMP Sisak centar

Praćenje kvalitete zraka na području Sisačko-moslavačke županije se provodi temeljem Zakona o zaštiti zraka ("Narodne novine" 130/11) i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 8/10). Mjerenja se provode na četiri automatske mjerne postaje i to Sisak-1 i Kutina-1 (postaje Državne mreže), Sisak-2 (postaja posebne namjene u vlasništvu INA Rafinerija nafte Sisak) i Sisak-3 (postaja u vlasništvu Županije i Grada Siska) te šest klasičnih mjernih postaja u Kutini (na lokacijama Dom zdravlja, Vatrogasni dom, Meteorološki krug, Dom športova, Husain i Krč). Sredstva za rad AMP Sisak-3 u polovičnom iznosu temeljem Sporazuma osiguravaju Grad Sisak i Sisačko-moslavačka županija.

2.2.6. Program zaštite okoliša

Temeljem Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 110/07) Županija je obvezna izraditi Program zaštite okoliša i Izvješće o stanju okoliša (članak 52.) za četverogodišnje razdoblje..

2.2.7. Program izvješćivanja javnosti

Članak 2. Uredbe o procjeni utjecaja na okoliš ("Narodne novine" broj 64/08 i 67/09) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša ("Narodne novine" broj 64/08) propisuje obvezu Županije za provedbom postupka javnih rasprava o studijama, organizaciju i provedbu javnog izlaganja, te obavješćivanje javnosti o svim pitanjima zaštite okoliša i prirode.

**OBRAZLOŽENJE
IZVRŠENJA PROGRAMA
KROZ CILJEVE KOJI SU
OSTVARENI
PROVEDBOM
PROGRAMA:**

2.2.8. Program edukacije škola i udruga

Provedba aktivnosti edukacije u suradnji s Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima SMŽ s ciljem povezivanja i poboljšanja suradnje s obrazovnim ustanovama, institucijama i udrugama na obilježavanju značajnih datuma iz područja zaštite prirode i okoliša.

2.2.9. Stručne podloge i izrada dokumenata zaštite prirode

Zakon o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05, 139/08 i 57/11) propisuje da Županija provodi postupak proglašenja zaštite regionalnih parkova, značajnih krajobraza, park šuma, spomenika prirode i spomenika parkovne arhitekture (članak 21. Zakona), te je za isto potrebno izraditi stručne podloge i popise katastarskih čestica s geodetskom podlogom. Izrada stručnih mišljenja i podloga potrebnih za provedbu zaštite dijelova prirode predloženih u prostornim planovima ili Studiji zaštite prirode Sisačko-moslavačke županije (Sunjsko polje, Odransko polje, Rijeka Una, Zrinska gora).

2.2.10. Rashodi za provođenje akcijskog plana Una

U sklopu projekta "Procijeni i zašiti rijeku Unu - U.N.A." koji je financiran sredstvima Programa INTERREG/CARDS-PHARE 2006 – Novi jadranski program za susjedstvo izrađen je "Akcijski plan zaštite biološke raznolikosti rijeke Une i priobalnog područja" te se u 2013. godini planira provođenje projekata predviđenih Akcijskim planom.

2.2.11. Troškovi provedbi javnih uvida i javnih rasprava

Javne uvide i rasprave Županija provodi primjenom odredaba članka 22. Zakona o zaštiti prirode i članka 59. Zakona o zaštiti okoliša, za programe i planove za koje se temeljem Zakona provodi strateška procjena utjecaja na okoliš, a kojih je izrađivač ili naručitelj Županija. Upravni odjel provodi stratešku procjenu utjecaja na okoliš plana i programa na regionalnoj razini, pod čime se podrazumjevaju dokumenti prostornog planiranja, te programi iz područja poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, telekomunikacija, turizma, gospodarenja otpadom i gospodarenja vodama.

2.2.12. Sredstva za kupnju nekretnina u zaštićenim područjima

Sukladno primjeni odredaba Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05, 139/08 i 57/11) koje određuju pravo prvokupa Županiji u zaštićenim područjima.

2.2.13. Subvencija županijskoj tvrtki Eko-start

Tvrtka je osnovana temeljem Zakona o otpadu ("Narodne novine", broj 178/04, 111/06 i 60/08), Plana gospodarenja otpadom RH, Plana gospodarenja otpadom SMŽ u cilju realizacije jedinstvenog sustava za gospodarenje otpadom.

Rb.	Naziv aktivnosti / projekta	planirano 2013.	ostvareno 1.1.-30.06.2013.
1.	Sufinanciranje projekata zaštite okoliša i prirode	20.000,00	16.292,71
2.	Plan gospodarenja otpadom	200.000,00	0,00
3.	Rashodi za sanaciju okoliša	100.000,00	0,00
4.	Praćenje onečišćenja okoliša-tlo	70.000,00	0,00
5.	Rad AMP Sisak centar	159.000,00 159.000,00	28.400,00
6.	Program zaštite okoliša	100.000,00	0,00
7.	Rashodi za Program izvješćivanja javnosti	10.000,00	0,00
8.	Rashodi za provođenje edukacijskih programa škola i udruga	10.000,00	0,00
9.	Stručne podloge i izrada dokumenata zaštite prirode	100.000,00	5.000,00
10.	Rashodi za provođenje akcijskog plana Una	50.000,00	0,00
11.	Troškovi provedbi javnih uvida i javnih rasprava	10.000,00	2.100,00
12.	Sredstva za kupnju nekretnina u zaštićenim područjima	100.000,00	0,00
13.	Subvencija županijskoj tvrtki EKO-START	200.000,00	18.280,07
	Ukupno program:	1.288.000,00	70.072,78

Do smanjenog utroška planiranih sredstava za provedbu aktivnosti Izrada dokumenata i praćenje stanja okoliša i prirode iz programa Zaštite okoliša i prirode došlo je iz

**POKAZATELJI
USPJEŠNOSTI
IZVRŠENJA CILJEVA
PROGRAMA:**

NAZIV PROGRAMA:

CILJ PROGRAMA:

OPIS PROGRAMA:

razloga što su aktivnosti izvješćivanja javnosti i edukacije škola i udruga odrađene kroz redovan rad službenika Upravnog odjela, aktivnost Plan gospodarenja otpadom nije provedena u izvještajnom razdoblju jer je najavljivana zakonska regulativa sa državne razine donesena u srpnju 2013., sredstva za županijsku tvrtku Eko-start su realizirana u visini 9,1% planiranih sredstava iz razloga što direktoru tvrtke od druge polovine 2012. godine nije isplaćivana naknada, te u izvještajnom razdoblju nije bilo obveza za Županiju u pokriću troškova za sanaciju terena, uklanjanje otpada ili na drugi način čišćenja okoliša, po nalogu Inspekcije zaštite okoliša.

- Potaknuti realizaciju projekata u području zaštite okoliša i prirode koji su od interesa za Županiju

U veljači 2013. Upravni odjel je proveo aktivnosti za izradu novelirane stručne podloge za proglašenje Sunjskog polja u kategoriji značajni krajobraz te je od 15. travnja do 15. svibnja provedena javna rasprava o predmetnom prijedlogu po čemu su od nadležnih ministarstava zatražene prethodne suglasnosti. Po dobivenim suglasnostima dokument će biti spreman za donošenje na Županijskoj skupštini.

- Sudjelovanjem u ekološkoj izobrazbi podizati svijest javnosti o zaštiti okoliša.

Upravni odjel se u ožujku uključio u provedbu II. komponente preventivnog projekta "zdrav za 5" na poziv Ministarstva zaštite okoliša i prirode. U suradnji s PU sisačko-moslavačkom i JU zaštita prirode SMŽ provedena je završna akcija projekta u jedanaest škola na području Županije u kojoj je sudjelovalo preko 250 učenika i nastavnika za što su utrošena sredstva od 81,5% od planiranih za nabavu materijala za provedbu aktivnosti i tiskanje plakata akcije kao i nabavu i print majica za sve učesnike akcije.

- Osiguranje praćenja stanja sastavnica okoliša i objave podataka o kakvoći okoliša

Prema mjerenjima provedenim u 2012. godini izrađena su godišnja izvješća o kvaliteti zraka, vode i tla za područje Županije, dostavljena nadležnom ministarstvu i Agenciji za zaštitu okoliša te objavljena na web stranicama Županije.

- Vođenje i unaprjeđenje registra onečišćavanja okoliša i sudjelovanje u stvaranju informacijskog sustava zaštite okoliša

U prvoj polovici 2013. godine u ROO za područje Sisačko-moslavačke županije bilo je ukupno 449 korisničkih računa obveznika, što je malo povećanje u odnosu na 2012. godinu kada ih je bilo 415. Obveza je Upravnog odjela provjera unosa podataka za svakog obveznika i verifikacija. Do kraja roka za verifikaciju podataka, koji je istekao 15. lipnja, bilo je verificirano 322 unosa, ili 71,71%.

3. Zaštita stanovništva

Cilj ovog programa je povećati spremnost i osigurati preduvjete za što bolje djelovanje snaga zaštite i spašavanja u izvanrednim situacijama, sa svrhom povećanja sigurnosti stanovništva i imovine.

Zakon o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04, 79/07, 38/09), Zakon o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10), Zakon o vatrogastvu ("Narodne novine" broj 106/99, 117/01, 96/03, 139/04, 174/04, 38/09, 80/10), Zakon o gorskoj službi spašavanja ("Narodne novine" broj 79/06), te Zakon o humanitarnom razminiranju ("Narodne novine" broj 153/05, 63/07, 152/08) i pripadajući podzakonski akti, propisuju obveze Županije za osiguranjem proračunskih sredstava za provedbu aktivnosti u sustavu zaštite i spašavanja i zaštite od požara na području Županije.

3.1. Zaštita od požara

Obveze Županije u provođenju aktivnosti zaštite od požara temelje se na Zakonu o zaštiti od požara i Zakonu o vatrogastvu. Županija je dužna provoditi mjere zaštite od požara odnosno donositi dokumente zaštite od požara i to procjene ugroženosti i planove zaštite od požara, te planove unapređenja (članak 8. stavak 2., članak 12. stavak 3. Zakona). Županija ima pravo i obvezu skrbiti o organiziranju učinkovite vatrogasne službe (članak 3. Zakona), te u svome proračunu osigurati sredstva za financiranje vatrogasnih zajednica (članak 43. i 45. Zakona o vatrogastvu).

3.2. Razvoj civilne zaštite

Obveze Županije u provođenju aktivnosti razvoja civilne zaštite temelje se na odrednicama Zakona o zaštiti i spašavanju, te pripadajućim podzakonskim aktima.

U sljedećem razdoblju je potrebno pristupiti opremanju specijalističkih postojbi Civilne zaštite osnovanim sukladno Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara od posljedica katastrofa i velikih nesreća Sisačko-moslavačke županije. Sisačko-moslavačka županija sufinancira rad HGSS Stanica Novska, temeljem Zakona

Kapitalni projekt

OBRAZLOŽENJE IZVRŠENJA PROGRAMA KROZ CILJEVE KOJI SU OSTVARENI PROVEDBOM PROGRAMA:

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI IZVRŠENJA CILJEVA PROGRAMA:

o HGSS ("Narodne novine" broj 179/06, članak 1. i 25.) temeljem Sporazuma u iznosu 30.000,00 kn.

3.2.1. Oprema za Civilnu zaštitu

Oprema za snage Civilne zaštite nabavljati će se sukladno potrebama utvrđenim procjenom ugroženosti i planom zaštite stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara od posljedica katastrofa i velikih nesreća Sisačko-moslavačke županije.

3.3. Zaštita od mina i eksplozivnih sredstava

Provođenje aktivnosti zaštite od mina i eksplozivnih sredstava proizlazi iz odrednica Zakona o humanitarnom razminiranju i brige Županije o područjima pod MES-om i NUS-om. Aktivnost se provodi kroz edukativne radionice i programe u suradnji s HCR-om.

R.b.	Naziv aktivnosti/projekta	Planirano 2013.	Ostvareno 1.1.-30.06.2013.
1.	Zaštita od požara	900.000,00	510.000,00
2.	Razvoj civilne zaštite	90.000,00	35.970,00
3.	Oprema za civilnu zaštitu- kapitalni projekt	100.000,00	0,00
4.	Zaštita od mina i eksplozivnih sredstava	50.000,00	0,00
	Ukupno program:	1.126.000,00	545.970,00

Planirana sredstava za Program zaštite stanovništva utrošena su u 47,9% planiranog iznosa za sufinanciranje redovne djelatnosti Vatrogasne zajednice SMŽ i HGSS Stanica Novska, te nabavu opreme za operativne snage zaštite i spašavanja tijekom proljetnih poplava u Posavini.

- Povećanje spremnosti operativnih snaga zaštite i spašavanja

Edukacija operativnih snaga zaštite i spašavanja je provedena kroz vježbu organiziranu od strane Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

NAZIV PROGRAMA:

OPĆI CILJ PROGRAMA:

POSEBNI CILJEVI:

OBRAZLOŽENJE
IZVRŠENJA PROGRAMA
KROZ
CILJEVE/AKTIVNOSTI
KOJI SU OSTVARENI
PROVEDBOM
PROGRAMA

1. PROGRAM ZAŠTITE, OČUVANJA, ODRŽAVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA PRIRODNIH VRIJEDNOSTI SMŽ

Tijekom prvog polugodišta 2013. godine realizacijom planiranih aktivnosti Javna ustanova provela je aktivnosti usmjerene k očuvanju i obnovi postojeće biološke i krajobrazne raznolikosti, s posebnim naglaskom na zaštitu ugroženih i zaštićenih vrsta i staništa. Ustanova je nastavila s aktivnostima očuvanja i promicanja održivog korištenja, stvaranja uvjeta za odmor i razonodu u zaštićenim područjima te sprečavanje štetnih radnji u zaštićenim područjima. U 2013. godini odrađeno je planirano povećanje obima rada nadzorne službe vezano uz monitoring ugroženih vrsta i staništa.

Program obuhvaća dvije osnovne aktivnosti:

- **A100001 Rashodi za Javnu ustanovu**
- **A100002 Zaštita i promocija prirodnih vrijednosti**

Opći cilj programa jest upravljanje, zaštita, očuvanje, održavanje, promicanje i praćenje stanja zaštićenih dijelova prirode i dijela Nacionalne ekološke mreže na području Sisačko-moslavačke županije, a po pristupanju u EU i obaveze prema europskoj ekološkoj mreži NATURA 2000.

Posebni ciljevi:

- **CILJ 1:** Monitoring i zaštita staništa i zaštićenih vrsta te zbrinjavanje ugroženih vrsta,
- **CILJ 2:** Edukacija i promicanje zaštite prirode i održivog korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti,
- **CILJ 3:** Razvoj uvjeta za posjećivanje, odmor i razonodu posjetitelja u zaštićenim područjima i dijelu Nacionalne ekološke mreže SMŽ-e,
- **CILJ 4:** Ojačan sustav upravljanja i nadzor u zaštiti prirode

Rb	Program rada	Planirano 2013.	Ostvareno 1.1.-30.06.2013.
1.	Plaće i ostali rashodi za redovan rad	778.000,00	379.930,97
2.	Materijalni rashodi i oprema za provođenje programa Ustanove	489.000,00	178.576,99
3.	Sredstva donacija i pomoći	80.000,00	24.500,00
	Ukupno program:	1.347.000,00	583.007,96

Planirani prihodi i rashodi za razdoblje 2013.-2015. godine temelje se na ostvarenim prihodima i rashodima u 2012. godini uvećanim za iznos obveze isplate osobnog dohotka i doprinosa za novog djelatnika, te sukladno zakonskim obvezama nabave službene odjeće. Temeljem prethodno navedenog, planirani prihodi za 2013. godinu iznose ukupno 1.347.000,00 kn.

Aktivnost A100001 Rashodi za Javnu ustanovu

Naziv aktivnosti	Planirano 2013.	Ostvareno 1.1.-30.06.2013.
A100001 Rashodi za Javnu ustanovu	1.197.000,00	558.507,96

1. ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE JAVNOM USTANOVOM

Kroz ovu aktivnost Ustanova na zakonski utemeljen način provodi realizaciju programa rada Ustanove radi ostvarenja svih obaveza prema uposlenim djelatnicima, uključujući isplate osobnih dohodaka i doprinosa zajedno sa materijalnim troškovima koji prate nesmetan rad djelatnika radi ostvarenja ciljeva i zadataka Ustanove.

2. AKTIVNOSTI ZAŠTITE

2.1. Inventarizacija i monitoring nad zaštićenim svojstama i staništem

Započeti monitoring vrsta i staništa u proteklm godinama nastavljen je prema

godišnjem programu rada i u prvom polugodištu 2013., s posebnim naglaskom na ugrožene vrste (*Crex crex*, kosac, *Fritilaria meleagris*, kockavica, *Ciconia nigra*, crna roda, *Ciconia ciconia*, roda, *Haliaeetus albicilla*, štekavac, *Canis lupus*, vuk, *Castor fiber* dabar, ptice močvarice, te kakvoća tla i vode unutar zaštićenih područja. U sklopu monitoringa djelatnici nadzorne službe odradili su 46 izlazaka na teren prilikom kojih je zabilježeno sijedeće: ptice močvarice - 5 izlazaka obišlo se 12 lokacija na kojima su zabilježene 472 jedinke; dabar – 1 izlazak i 1 lokalitet zabilježena je aktivnost gnijezda; voda – 5 lokaliteta u 5 izlazaka; tlo – 2 lokaliteta i 2 izlaska; kockavica – odrađene 22 plohe/550 m² zabilježeno 789 jedinki u monitoring uključeno 5 škola; štekavac – u 4 izlaska pregledano 12 gnijezda od kojih je 7 aktivnih; roda – u 6 izlazaka zabilježeno 287 gnijezda rode i 615 mladih jedinki; kosac – odrađen 21 lokalitet u 6 izlazaka zabilježeno 43 jedinke; crna roda – u 4 izlaska pregledana gnijezda su neaktivna.

2.2. Izrada dokumenata za upravljanje nacionalom ekološkom mrežom

Projekt Ministarstva zaštite okoliša i prirode „Upravljanje i monitoring NATURA 2000 MANMON“ u koji je bila uključena Ustanova, završen je u prvoj polovini godine. Tijekom siječnja i veljače provedene su radionice 2. komponente projekta, a odnosile su se na izradu monitoring protokola i plana za 3 stanišna tipa i 23 ciljne NATURA 2000 vrste. Radionice su po pojedinim temama vodili stručnjaci koji su izradili nacionalni monitoring protokol prema kojem će se provoditi monitoring određene NATURA 2000 vrste, a prema prikupljenim podacima će se provoditi izvješćivanje o stanju NATURA 2000 vrsta i staništa za period od 6 godina, a što je obaveza RH. Odrađene su i 2 regionalne radionice s drugim županijskim ustanovama o aktivnostima i rezultatima projekta. Tijekom mjeseca travnja 2013. godine projekt NATURA 2000 - MANMON je završen, a jedan od rezultata je izrađeni Nacrt Plana upravljanja Odranskim poljem, promotivni materijal, poster i brošure.

2.3. Ugradnja NATURA 2000 u rad Ustanove

Pristupanjem RH u Europsku uniju u srpnju 2013. godine NATURA 2000 postala je obaveza RH te je usuglašen i usvojen prijedlog lokaliteta ekološke mreže NATURA 2000 i uključen u europsku ekološku mrežu NATURA 2000, te se krenulo s aktivnostima ugradnje u rad Ustanove. Na području SMŽ ukupno se nalazi 21 lokalitet ekološke mreže NATURA 2000. U sklopu ove aktivnosti provodila se edukacija djelatnika Ustanove o obavezama prema NATURA 2000 te edukacija javnosti putem medija (web) i održanih prezentacija o europskoj ekološkoj mreži. Veliki doprinos u prikupljanju podataka o stanju staništa i ciljanih vrsta NATURA 2000 moguć je kroz bolju suradnju s volonterima i udrugama koje svojim područjem djelatnosti imaju vezu sa zaštitom prirode. Ustanova svojim aktivnostima promiče uključivanje volontera u svoje aktivnosti – monitoring ptica i drugih vrsta.

3. AKTIVNOSTI OČUVANJA

3.1. Projekt revitalizacije staništa

U 2013. godini nastavljaju se višegodišnje aktivnosti uklanjanja obraštajne i invazivne vegetacije na cretu. Na radnom sastanku u Zagrebu s prof. Alegrom definirani su osnovni parametri projekta revitalizacije botaničkog rezervata creta Đon-Močvar NATURA 2000 područja drugog creta Šaševa isto tako NATURA 2000 područja s ciljem njihovog dugoročne zaštite i očuvanja U suradnji sa stručnjacima s PMF-a nastojimo pronaći što brže i kvalitetnije rješenje problema zarastanja ovog izuzetno važnog staništa, a jedna od prvih faza bit će uklanjanje obraštajne drvenaste vegetacije.

Zbog stanja drveća u Strossmayerovom šetalištu u Petrinji nastavljena je suradnja s dr. Pernekom zbog ocjene stanja lipe „Ilirike“ koja se nalazi na sjevernoj strani šetališta i stanja žalosnog brijesta uslijed šteta sušenja grana izazvanog zbog zaraze holandskom bolesti brijesta. Mišljenje o stanju drveća i preporučenim zahvatima su prezentirani na terenskoj sjednici Suradničkog vijeća SPA Strossmayerovog šetališta s ciljem pronalaska najboljeg načina zaštite i očuvanja SPA, ali i osiguranja ljudi i imovine.

Na području Odranskog polja odrađene su aktivnosti iz projekta Praćenje kemijske analize površinskih voda, te razvijanje i širenje mreže suradnika škola, stručnih i znanstvenih ustanova kroz provođenje zajedničkih aktivnosti monitoringa, praćenja stanja, te pomoć pri opremanju školskih kabineta (pokretni kemijski laboratoriji i dr.).

3.2. Projekt očuvanja divljih svojti

Ove godine nastavljen je projekt iz 2012. godine sa HOD-a „Mreža za suradnju – ornitološka mreža volontera na području SMŽ“, odrađene su dvije radionice s naglaskom na ornitofaunu šumskih i mješovitih staništa, a u projekt su uključene tri

osnovne škole iz Dvora, Mečenčana i Petrinje. Prva uvodna radionica s predavanjem je održana u osnovnoj školi Dragutin Tadijanović iz Petrinje, a druga terenska radionica na području osnovne škole Dvor. Ukupno je radionicama prisustvovalo 30 učenika s voditeljima. Kroz ovaj projekt učenici i voditelji dobivaju osnovna znanja o ornitofauni i načinima praćenja pojedinih vrsta, te bilježenja podataka. Edukacija će omogućiti da se samostalno provode projekti u okviru školskih aktivnosti, ali i da se uključe u zajedničke aktivnosti monitoringa ornitofaune pri čemu je izuzetno važno pravilno bilježenje viđenja pojedinih vrsta.

3.3. Nastavak projekta „Julius futura“

Tijekom 2013. godine provodile su se aktivnosti projekta „JULIUS – futura“ uzgoja mladica hrasta iz žira hrasta spomenika prirode koji Ustanova provodi u suradnji sa stručnjacima Šumarskog instituta Jastrebarsko. Uzgoj sadnica „klonova“ se odvija u kontroliranim uvjetima rasadnika Instituta.

3.4. Nastavak proglašenja zaštite Sunjskog polja

U suradnji s Upravnim Odjelom za zaštitu okoliša i prirode tijekom mjeseca travnja odrađenu su aktivnosti na postupku proglašenja značajnog krajobrazu Sunjsko polje.

4. AKTIVNOSTI ODRŽAVANJA

4.1. Aktivnosti pojačanog održavanja zaštićenih područja i dijela Nacionalne ekološke mreže

Ustanova se 2013. godini uključila kao suradnik u Projekt IPA SPAS na poziv Brodskog ekološkog društva. Projekt je vezan uz obnovu i očuvanje poplavnih pašnjaka, a rezultati prvog kruga natječaja biti će poznati tijekom rujna 2013.

4.2. Održavanje infrastrukture

U 2013. godini Ustanova je nastavila održavanje infrastrukture, tematskih putova, poučnih staza i odmorišta na zaštićenim područjima. U prvom polugodištu odrađeni su radovi na održavanju pješačkih staza u zaštićenim područjima cretu Đon-Močvar, Odranskom polju i Moslavačkoj gori.

4.4. Osmišljavanje interpretacijskih ploča i obilježavanje područja

U suradnji s jedinicama lokalne samouprave, turističkim zajednicama, udrugama i zainteresiranim institucijama nastaviti će se s aktivnostima održavanja, obilježavanja i postavljanja interpretacijskih ploča u neposrednoj blizini i unutar zaštićenih područja Županije, ali i u područjima NATURA 2000. Označavanje špilje Šušnjar provodi se u suradnji s udrugom „Banica“ koja njeguje očuvanje nasljeđa Banovine, a u suradnji s osnovnom školom Dvor očišćen je okoliš lokalnog izvora s informativnom pločom.

4.5. Sudjelovanje u postupcima utvrđivanja i provođenja mjera zaštite prirode u Nacionalnoj ekološkoj mreži i zaštićenim područjima

Ustanova je u proteklom razdoblju sudjelovala u postupcima utvrđivanja i provođenja mjera zaštite prirode u zaštićenim područjima, te područjima obuhvaćenim Nacionalnom ekološkom mrežom davanjem mišljenja na prostorno-plansku dokumentaciju koja se priprema na lokalnoj ili regionalnoj razini. U sklopu ove aktivnosti dana su mišljenja vezana uz stanje drveća na području park šume Brdo Djed.

5. AKTIVNOSTI PROMOCIJE

5.1. Suradnja s obrazovnim institucijama

U rad i projekte Ustanova uključuje obrazovne i znanstvene institucije na način da se provode znanstvena istraživanja, terenske radionice učenika i studenata, organiziraju škole u prirodi, obilježavaju važni dani ekološkog kalendara. Ustanova je nastavila suradnju s mnogobrojnim vrtićima, osnovnim i srednjim školama s područja Županije. Tijekom izvještajnog razdoblja odrađene su brojne radionice za dječje vrtiće i osnovne škole na zadane teme - „Ptice“, „Vodozemci i gmazovi“ i „Livada“ s ciljem senzibilizacije najmlađih za prirodu, životinje i biljke. Ustanova se uključila u projekt „Zdrav za pet“ kojem je cilj senzibilizacija mladih kroz brigu za okoliš i vlastito zdravlje. Ustanova je održala kratko predavanje o zaštiti prirode kao nedjeljivom segmentu okoliša, a u sklopu akcije provedena je kemijska analiza vode rijeke Kupe s 30 učenika osnovnih i srednjih škola.

5.2. Edukativni stručni skup aktiva biologa i kemičara SMŽ

U svibnju je održan 7. Edukativni stručni skup aktiva biologa i kemičara SMŽ u sklopu kojeg je proveden edukativni program uz posjet zaštićenom području Odransko polje i tematska radionica o leptirima s naglaskom na NATURA 2000 vrste kiseličinog crvenka, uskršnjeg leptira i močvarne riđe. Cilj organizacije ovog skupa je širenje mreže škola suradnika i aktivni rad profesora uključenih u projekte Ustanove, što

doprinosi edukaciji za rad na projektima zaštite prirode. Na 7. Edukativnom stručnom skupu je učestvovalo 20 profesora i nastavnika.

5.3. Edukacija posjetitelja i priprema promotivnih brošura o prirodnim vrijednostima

Ustanova je nastavila s aktivnostima na izradi prepoznatljivih publikacija i brošura o prirodnim vrijednostima Županije. Tijekom 2013. godine u suradnji sa Turističkom zajednicom SMŽ tiskana je brošura „Zaštićene prirodne vrijednosti Sisačko-moslavačke županije“. Ovo je prva knjiga koja na jednom mjestu pruža osnovne informacije o zaštiti prirode u Sisačko-moslavačkoj županiji s objašnjenjem pojmova, kategorijama zaštite, Nacionalnoj ekološkoj mreži i područjima NATURA 2000 s naglaskom na zaštićene vrste, te prikaz zaštićenih područja u Županiji. Ovaj priručnik je pisan jednostavnim i pristupačnim jezikom s ciljem senzibilizacije i upoznavanja šire javnosti o velikoj krajobraznoj i biološkoj raznolikosti Sisačko-moslavačke županije, a ujedno čini i dodatni segment u turističkoj ponudi u području prirodne baštine.

5.4. Promicanje zaštite prirode

U cilju promicanja zaštite prirode Javna ustanova je u izvještajnom razdoblju obilježila Dan močvarnih staništa (02.02.), Svjetski dan voda (22.03.), Dan planeta Zemlje (22.04.), Svjetski dan biološke raznolikosti odnosno Dan zaštite prirode (22.05.). Obilježavanjem navedenih datuma provedene su aktivnosti edukacije javnosti i popularizacije problematike zaštite ugroženih vrsta NATURA 2000 u koji su uključene škole. Već tradicionalno, nastavljena je aktivnost kemijske analize vode s osnovnom školom Popovača i Budaševo-Topolovac-Gušće, a ovom prigodom im je uručen i pokretni kemijski laboratorij vode "VODA 2" s kojim mogu samostalno provoditi kemijske analize vode lokalnih vodotokova i stajaćica. Održano je predavanje u Martinskoj Vesi o važnosti vode u očuvanju biološke i krajobrazne raznolikosti s naglaskom na značajni krajobraz Odransko polje koje je po svojim karakteristikama i NATURA 2000 područje. Dan planeta Zemlja obilježen je i u osnovnoj školi Dvor s kratkim predavanjem o važnosti vode za očuvanje života na planeti, te je odrađena kemijska analiza vode izvora s područja Dvora.

U sklopu prezentiranja prirodnih vrijednosti Ustanova je povodom Dana zaštite prirode predstavila informativni stup u Strossmayerovom šetalištu, koji je sufinanciran sredstvima Ministarstva turizma.

5.5. Jačanje svijesti i informiranje javnosti o aktivnostima Ustanove (održavanje web stranica)

Sustav informiranja treba razvijati kroz redovite komunikacijske kanale, a naročito kroz javne medije, publiciranjem i distribucijom informativnih i edukativnih tiskanih materijala, prigodnim akcijama namijenjenih jačanju svijesti o zaštiti prirode, kao i nadopunjavanjem web portala novim sadržajem namijenjenim široj javnosti, a napose djeci što je u navedenom razdoblju kontinuirano i odrađeno. Web stranica se ažurira prema novim terminskim aktivnostima i aktualnostima iz domene zaštite prirode i okoliša.

6. AKTIVNOSTI KORIŠTENJA

6.2. Nadzor

Koristeći svu raspoloživu opremu, nadzor se na svim zaštićenim područjima Županije provodio kontinuirano i sustavno prema godišnjem planu rada, a to su nadzor stanja zaštićenih područja, nadzor staništa zaštićenih vrsta, protupožarni nadzor, kontrola mjera zaštite prirode, te nadzor na protuzakonitom lovu zaštićenih vrsta. Aktivnosti se provode u suradnji s nadležnom inspekcijom. U sklopu navedene aktivnosti u izvještajnom razdoblju odrađeno je 125 nadzora u zaštićenim područjima.

Aktivnost A100002 Zaštita i promocija prirodnih vrijednosti

Naziv aktivnosti	Planirano 2013.	Ostvareno 1.1.-30.06.2013.
A100002 Zaštita i promocija prirodnih vrijednosti	150.000,00	24.500,00

U financijskom planu za 2013. godinu planirano je ostvarenje sredstava iz stavke pomoći i donacije kroz projekte u iznosu od 80.000,00 kn. Do izrade izvještaja za prvo polugodište 2013. ostvarena su sredstva za Projekt izrade i postavljanja informativnog stupa u Strossmayerovom šetalištu u Petrinji u iznosu od 24.500,00 kn. U izvještajnom razdoblju su prijavljeni sljedeći projekti: „Očuvanje četverolisne raznorotke kao indikatora tradicionalnog sistema pašarenja i očuvanja poplavnog ekosistema na

**POKAZATELJI
USPJEŠNOSTI
IZVRŠENJA CILJEVA
PROGRAMA:**

NATURA 2000 područjima“ - natječaj LIFE+, projekt u partnerstvu s PP Lonjsko polje u ukupnom iznosu cca. 740.000 EUR-a. Rezultati natječaja još nisu poznati, u tijeku je obrada i ocjena projektnih ideja. Cilj ovog projekta je izrada nacionalnog monitoring protokola NATURA 2000 vrste i Direktive o staništima, te način korištenja zemljišta na kojem se ova vrsta prirodno pojavljuje – poplavni pašnjaci u ekstenzivnom korištenju tradicionalnim pašarenjem goveda, konja i svinja. U sklopu projekta NIP kojeg provodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Ustanova je prijavila Projekt izgradnje informativno edukativnog centra NATURA 2000 u Sisačko-moslavačkoj županiji. Tijekom mjeseca srpnja biti će poznati rezultati. Provođenjem ovog projekta značajno bi se poboljšala infrastruktura Ustanove, te ostvarili značajni kapaciteti Ustanove, što bi omogućilo širenje aktivnosti i djelokruga rada..

Pokazatelji uspješnosti provođenja redovne djelatnosti Javne ustanove na kraju prvog polugodišta 2013. godine, su mjerljivi kroz rezultate rada, a ovisno o posebnom cilju, rezultati i pokazatelji uspješnosti mogu se definirati kao:

- Broj provedenih prirodoslovnih istraživanja, inventarizacije ciljanih vrsta i staništa, broj revitaliziranih staništa,
- Broj tiskanih i distribuiranih edukativno-promotivnih materijala
- Broj izdanih stručnih mišljenja
- Broj prijavljenih projekata
- Broj vrtića, škola, udruga i volontera uključenih u zajedničke projekte, te samostalno provođenje određenih aktivnosti uz ugrađene mjere zaštite prirode
- Broj objavljenih informacija u medijima i sudjelovanja u akcijama za širu javnost
- Broj objavljenih podataka na web stranici Ustanove
- Postotak pokrivenosti zaštićenih područja odgovarajućom infrastrukturom ili obnovom postojeće
- Broj provedenih edukacijskih programa te obavljenih nadzora i obilazaka zaštićenih područja također govore o uspješnosti provedenih ciljeva Programa.